



Päivämäärä
14.1.2010

Nro POHADno/2010/27

Voimassaoloaika
Toistaiseksi

Säädöseruste
Ampuma-aselaki (1/1998) 119 §:n 3 momentti

Kohderyhmät
Poliisilaitokset

AMPUMA-ASEEN DEAKTIVOINTI JA ASEEN OSAN TEKEMINEN PYSYVÄSTI TOIMINTAKELVOTTOMAKSI

1 YLEISTÄ

Ampuma-aselain 2 §:n 3 momentin mukaan ampuma-aseen tekemisestä pysyvästi ampumakelvottomaksi sekä 3 §:n 2 momentin mukaan aseosien tekemisestä pysyvästi toimintakelvottomaksi säädetään asetuksella. Aseen osalla tarkoitetaan ampuma-aselain 3 §:n 1 momentissa määriteltyjä aseosia, joita ovat patruunapesä tai sitä vastaava osa, piippu ja putki sekä sulkulaite.

Ampuma-aseasetuksen (145/1998) 2 §:ssä säädetään pysyvästi ampumakelvottomasta ampuma-aseesta. Deaktivoitua ampuma-asetta pidetään 2 §:n 1 momentin mukaan pysyvästi ampumakelvottomana. Ampuma-aseasetuksen 3 §:ssä säädetään pysyvästi toimintakelvottomasta aseosista. Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase ja pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseosa eivät edellytä hallussapitoon oikeuttavaa lupaa.

Ampuma-aseen tai aseosien hallussapitoon oikeuttavan luvan haltijan on ampuma-aselain 112 §:n mukaan 30 päivän kuluessa ampuma-aseen pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseosien pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemisestä esitettävä aseosa tai aseosa kotikuntansa poliisilaitokselle. Hallussapitoon oikeuttavaa lupaa koskeva lupatodistus on samalla esitettävä sekä pyydettyä luovutettava poliisille. Mikäli henkilö laiminlyö esittämisen, tulee hänen menettelynsä arvioitavaksi ampuma-aselain 103 §:n ampuma-aserikkomusta koskevan rangaistussäännöksen 2 momentin 5 ja 9 kohtien mukaisesti. Lisäksi ampuma-aselain 112 a §:n mukaan sen, joka siirtää tai tuo Suomeen pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehdyn aseosien, on 30 päivän kuluessa siirrosta tai tuonnista esitettävä aseosa poliisilaitokselle tarkastusta varten. 112 a §:ssä säädetyn velvollisuuden laiminlyönti tulee arvioitavaksi rikoslain 41 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohdan ampuma-aserikosta koskevan rangaistussäännöksen mukaisesti.

Poliisihallitus antaa ampuma-aselain (1/1998) 119 §:n 3 momentin nojalla ohjeen ampuma-aseen deaktivoinnista sekä aseosien tekemisestä





tä pysyvästi toimintakelvottomaksi. Tämä ohje korvaa 8.9.2008 annetun ohjeen numero SM-2008-793. Tämä ohje koskee toimenpiteitä, jotka tehdään ohjeen voimassaoloaikana.

Alkuperäinen sisäasiainministeriön 15.9.1998 antama ohje on uusittu useaan kertaan deaktivoinnin ja toimintakelvottomaksi tekemisen suorittamisen osalta samansisältöisenä. Alkuperäisen ohjeen laatimisajankohdalla käytössä olleet hitsaus- ja työstötekniikat ovat kehittyneet siten, että reaktivoinnin suorittaminen on tullut entistä helpommaksi. Poliisin halltuun on tullut useita ohjeen mukaisesti deaktivoituista ampuma-aseista ampuma-kelpoisiksi reaktivoituja ampuma-aseita. Uudistetun ohjeen tarkoituksena on tehokkaasti rajoittaa deaktivoitujen ampuma-aseiden reaktivointia.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/51/EY (asedirektiivi) tarkennetaan aseiden ampumakelvottomaksi tekemistä koskevaa säädöstä. Sääöksessä määrätään, että kaikki ampuma-aseen toiminnan kannalta olennaiset osat on tehty pysyvästi toimintakelvottomiksi siten, ettei niitä voida poistaa, asentaa uudelleen tai muuttaa tarkoituksena tehdä ampuma-aseesta uudelleen ampumakelpoinen. Säädös edellyttää muun muassa, että ampuma-aseen piippu, patruunapesä ja lukko-laite sekä runko on kiinnitettävä luotettavasti toisiinsa siten, ettei niitä voida poistaa. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 28 päivänä heinäkuuta 2010.

2 DEAKTIVOINNIN JA TOIMINTAKELVOTTOMAKSI TEKEMISEN SUORITTAMINEN

Ampuma-aseen osien tekeminen pysyvästi toimintakelvottomaksi (ampuma-aseen osan deaktivointi).

Aseen osaa pidetään ampuma-aseasetuksen 3 §:n mukaan pysyvästi toimintakelvottomana (deaktivoituna), kun se ei siihen tehtyjen muutosten seurauksena enää sovellu käytettäväksi siinä tarkoituksessa, johon se on suunniteltu. Täältäkin osin muutokselta tulisi edellyttää sellaista pysyvyyttä, ettei osan toimintakuntoiseksi tekemisen tulisi olla mahdollista yksinkertaisin ja helposti toteuttavin toimin.

Patruunapesä deaktivoidaan tekemällä aukko patruunapesän seinämään patruunapesän koko leveydeltä ja 4/5 osan pituudelta.

Piippu deaktivoidaan tekemällä piipun seinämää vähintään yhden millimetrin levyinen piipunsuuntainen ja piipun pituinen aukko kuitenkin siten että piipun suu jää 10 millimetrin osalta ehjäksi. Vaihtoehtoisesti piippu voidaan deaktivoida poraamalla piippuun enintään 50 millimetrin välein koko piipun pituudelta reikiä, joiden halkaisija on vähintään piipun suurimman sisähalkaisijan suuruinen. Reikiä tulee olla vähintään kaksi.

Sulkulaite deaktivoidaan poistamalla iskupohja kokonaan tai vähintään



10 millimetrin syvyydeltä. Vaihtoehtoisesti iskupohja voidaan deaktivoida poistamalla iskupohja viistosti 45 asteen kulmassa. Lisäksi poistetaan kaikki mahdolliset sulkulaitteen sulkuolakkeet tai toiminnaltaan vastaavat osat.

Ampuma-aseen deaktivointi

Ampuma-aseasetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan deaktivoituna pidetään ampuma-asetta, jonka iskupohjan sisältävä sulkulaitteen osa, patruunapesä tai sitä vastaava osa sekä piippu tai putki on muutettu siten, että aseella ampuminen on pysyvästi estetty. Ampuma-ase ei saa olla ilman erityistietoja ja -taitoja muutettavissa ampumakelpoiseksi. Ampuma-aseasetuksen 2 §:n perustelujen mukaan tämä merkitsisi käytännössä sitä, ettei aseiden toimintakuntoiseksi tekemisen tulisi olla mahdollista kuin ammattitaitoiselle aseseppälle tai vastaavalle henkilölle.

Deaktivoitu patruunapesä, deaktivoitu piippu ja deaktivoitu sulkulaite tai deaktivoitu patruunapesä-piippuyhdistelmä ja deaktivoitu sulkulaite kiinnitetään hitsaamalla luotettavasti toisiinsa ja ampuma-aseen runkoon siten, ettei aseiden toimintakuntoiseksi tekeminen tai aseiden osien irrottaminen ja toimintakuntoiseksi tekeminen ole mahdollista kuin ammattitaitoiselle aseseppälle tai vastaavalle henkilölle.

Deaktivoitujen ampuma-aseiden patruunapesä ja piippu on oltava esteetön siten, että deaktivoinnin tarkastus on mahdollinen käyttämällä tarkastuksessa esimerkiksi endoskooppia.

Alumiinisten, muovisten ja muista materiaaleista valmistettujen osien, joita ei voida hitsaamalla kiinnittää teräksisiin osiin, kiinnittämisessä tulee käyttää muita soveltuvia ja luotettavia kiinnitysmenetelmiä kuten esimerkiksi tapeilla kiinnittämistä.

Sinkojen, kranaatinheittimien, takaaladattavien tykkien sekä rakenteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavien ampuma-aseiden sekä ohjus- ja raketinjärjestelmien osalta poliisihallitus antaa tarvittaessa ampuma-asekohtaiset deaktivointiohjeet. Poliisihallitus antaa tarkemmat ohjeet niiden ampuma-aseiden deaktivoinnista, joiden rakenne saattaa edellyttää muutostoimenpiteiden soveltamista.

3 DEAKTIVOINNIN JA TOIMINTAKELVOTTOMAKSI TEKEMISEN TOTEAMINEN

Deaktivoinnin ja toimintakelvottomaksi tekemisen toteaa ampuma-aselain 112 §:n ja 112 a §:n perusteella kotikunnan poliisilaitos. Kyseessä on poliisin ampuma-aseasiassa antama päätös, joka on ampuma-aselain 118 §:n mukaisesti valituskelpoinen. Asiasta tulee tehdä asianmukainen rekisterimerkintä kyseisen ampuma-aseen tai aseiden osan ja luvanhaltijan poliisin rekisterissä oleviin tietoihin.

Asiakkaan pyynnöstä deaktivoinnin ja toimintakelvottomaksi tekemisen hyväksymisestä tulee antaa erillinen viranomaisen leimalla ja allekirjoituksella varustettu todistus, josta ilmenee mm. mahdollisimman tarkasti



ampuma-aseen ja aseiden osien tiedot soveltuvin osin vastaavasti kuin ampuma-asetta ja aseiden osaa koskevasta lupatodistuksesta. Asiakkaan pyynnöstä annettavasta todistuksesta otetaan poliisin maksupäätöksen mukainen suoritemaksu.

Eräiden ampuma-aseiden valmistusnumerot ovat merkityt sellaisiin ampuma-aseiden osien kohtiin jotka jäävät deaktivoinnin jälkeen piiloon siten ettei ampuma-asetta voida yksilöidä. Näiden ampuma-aseiden deaktivoitua osaa on esitettävä poliisille ampuma-aseen yksilöimiseksi ennen ampuma-aseen deaktivoimista ja deaktivoinnin jälkeen ampuma-aseen deaktivoinnin toteamiseksi. Vaihtoehtoisesti voidaan pyytää poliisia olemaan läsnä ampuma-asetta deaktivoitaessa ampuma-aseen yksilöimiseksi ja deaktivoinnin toteamiseksi. Tällaisia ampuma-aseita ovat tyypillisesti taittavat haulikot.

Poliisilaitoksen oma asiantuntemus ei aina riitä suoritettujen muutostöiden asianmukaisuuden toteamiseen. Poliisilaitoksen tulee tarvittaessa toimittaa deaktivoitu ampuma-ase tai toimintakelvottomaksi tehty ase osa Poliisihallitukseen muutostöiden asianmukaisuuden toteamiseksi.

Lisätietoja deaktivoinnista antavat tarkastajat Juha Suutari p. 071 87 81876 ja Kari Tikkanen p. 071 87 81878

Poliisiylijohdaja

Mikko Paatero

Lupahallintojohtaja

Anne Aaltonen

JAKELU

Poliisilaitokset
Keskusrikospoliisi
Poliisin tekniikkakeskus
Pääesikunta
Puolustusvoimien materiaalilaitoksen esikunta

TIEDOKSI

Ministeri Anne Holmlund, sisäasiainministeriö
Valtiosihteeri Antti Pelttari, sisäasiainministeriö
Kansliapäällikkö Ritva Viljanen, sisäasiainministeriö
Osastopäällikkö Kauko Aaltomaa, sisäasiainministeriön poliisiosasto